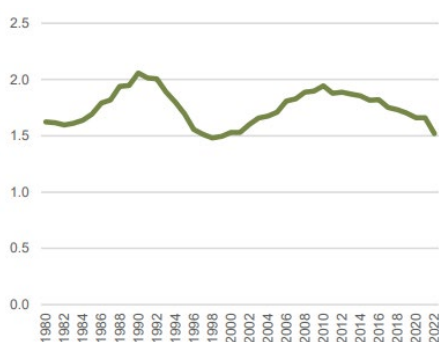

Kommentarer till befolkningsprognos med avseende på F-3 i perioden 2024–2026 och med utblick mot 2033

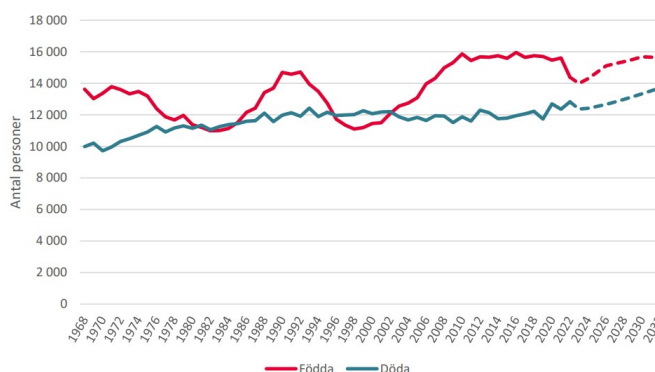
1. Bakgrund

Benägenheten att skaffa barn i de fruktsamma åldrarna, så kallat fruktsamhetstal, har haft en nedåtgående trend i såväl Skåne som i riket sedan 2010. Trots det har antalet födda barn i Skåne legat på en relativt stabil nivå runt 16 000 barn per år i perioden 2010–2020, vilket beror på att de relativt sett stora årskullarna födda runt år 1990 har kommit upp i åldrar då barnafödandet normalt är högt (Region Skåne Befolkningsprognos 2023–2032).

De senaste åren har fruktsamhetstalet fortsatt att minska och under 2022 föddes cirka 14 400 barn i Skåne, vilket innebar cirka 7,8 procent färre än under föregående år. Inte sedan 2007 har det fötts färre barn i Skåne (Region Skåne, Skåneanalysen feb 2023).

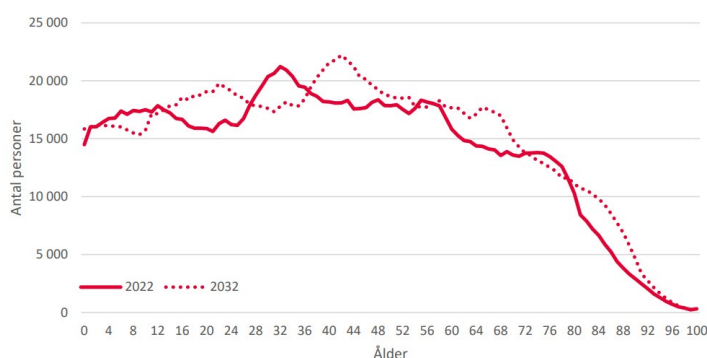

Summerad fruktsamhet i Skåne
(Region Skåne, Skåneanalysen feb 2023)

Antal födda och döda i Skåne,
(Region Skånes befolkningsprognos 2023–2032)

Sammantaget gör detta att antalet barn i grundskolan i Skåne förväntas att minska fram till 2032. På längre sikt än så förväntas behovet av skolplatser att återgå till tidigare nivåer genom att antalet födlsor prognosticeras att öka i Skåne successivt från år 2024 (först efter år 2030 förväntas de dock motsvara tidigare nivåer).

Skånes åldersstruktur 2022 och 2032
(Region Skånes befolkningsprognos 2023–2032)

I Lomma kommun har barnafödandet haft en motsvarande avtagande trend sedan 2015 och i kommunens befolkningsprognos 2023–2032 förväntas antalet födda barn i kommunen att fortsatt minska initialt under prognosperiodens första år.

Kommunens befolkningsprognos är ett viktigt verktyg sett till hur stort behovet är av platser i förskola och grundskola, och kan till exempel få effekter för hur dessa verksamheter organiseras i antalet avdelningar och klasser. Den historiskt sett avtagande trenden i åldersgruppen 1–5 har exempelvis tidigare föranlett en avveckling av tre förskolor i kommunen. Dessa relativt sett mindre barnkullarna är nu på väg upp i grundskolan, vilket innebär att F-3-verksamheten kommer att se ett totalt sett vikande elevunderlag de kommande åren. Detta har medfört att kommunen nu har behövt se över sin organisering av F-verksamheten och i förlängningen F-3-verksamheten.

Slutar/börjar F-3 Norra kommundelen				Slutar/börjar F-9 Norra kommundelen			
	Inflöde	Utflyde		Inflöde	Utflyde		
År	6-åringar	9-åringar	Differens	År	6-åringar	15-åringar	Differens
2024	133	205	-72	2024	133	212	-79
2025	146	160	-14	2025	146	188	-42
2026	135	184	-48	2026	135	199	-64
2027	152	144	8	2027	152	188	-36
2028	158	151	7	2028	158	198	-39
2029	157	169	-12	2029	157	203	-46
2030	167	163	5	2030	167	216	-49
2031	178	180	-2	2031	178	181	-3
2032	190	188	3	2032	190	204	-14
2033	201	186	14	2033	201	175	26

Inflöde och utflyde i F-3 respektive F-9 i norra kommundelen (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Slutar/börjar F-3 Södra kommundelen				Slutar/börjar F-9 Södra kommundelen			
	Inflöde	Utflyde		Inflöde	Utflyde		
År	6-åringar	9-åringar	Differens	År	6-åringar	15-åringar	Differens
2024	172	212	-40	2024	172	231	-59
2025	190	224	-34	2025	190	249	-59
2026	180	231	-52	2026	180	250	-70
2027	176	207	-30	2027	176	242	-66
2028	190	195	-5	2028	190	246	-56
2029	188	207	-20	2029	188	242	-55
2030	194	197	-3	2030	194	231	-37
2031	200	197	3	2031	200	241	-42
2032	203	211	-8	2032	203	248	-45
2033	206	208	-2	2033	206	224	-18

Inflöde och utflyde i F-3 respektive F-9 i södra kommundelen (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Befolkningens sammansättning påverkar hur kommunen organiserar ändamålsenliga och kostnadseffektiva verksamheter. Denna rapport har tagits fram inom Samhällsbyggnadsförvaltningen (SBF) i samråd med Förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid (UKF) i syfte att mer ingående presentera samt bidra till analysen av data i kommunens befolkningsprognos, det vill säga uppskattade värden för de faktorer som primärt styr det numerära behovet kopplat till grundskoleverksamheten.

Hur verksamheten slutligen väljer att organisera sig utifrån befolkningens utveckling påverkas även av andra viktiga faktorer av mer pedagogisk karaktär, vilka inte behandlas i denna rapport. I detta avseende hänvisas det till det beslutsunderlag som UKF redan har tagit fram inför Barn- och utbildningsnämndens (BUN) beslut 2023-10-10 (BUN/2023:206).

2. Norra kommundelen

I Norra kommundelen har antalet barn i F-3-ålder minskat med drygt 130 barn från 2018 (738) till 2024 (606). För F-klassen är minskningen drygt 50 barn från 2018 (180) till 2024 (133). Den stora minskningen har alltså skett i föregående period.

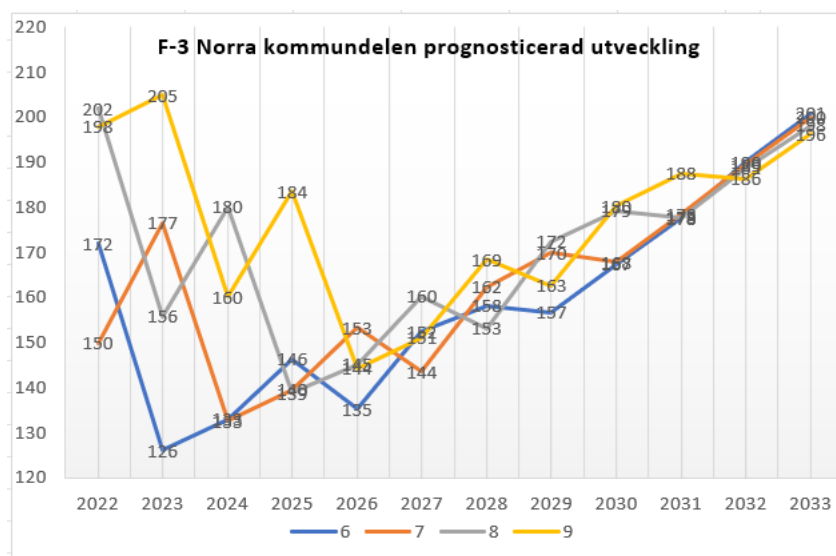
Fastställt 2022																
Norra kommundelen																
År	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2014	116	131	153	152	158	174	190	166	169	177	173	189	166	166	152	156
2015	94	144	143	159	158	160	180	195	170	172	178	172	189	164	165	148
2016	99	109	160	157	166	168	172	182	203	174	172	179	177	189	163	164
2017	76	124	120	173	171	175	178	178	189	207	178	175	180	181	187	167
2018	79	91	139	126	177	182	180	178	188	192	215	176	184	179	175	186
2019	76	100	96	152	137	188	191	188	185	195	194	216	178	191	184	173
2020	82	97	107	103	161	142	195	196	189	184	197	192	215	173	184	180
2021	77	90	117	108	111	168	146	199	196	193	184	202	192	212	173	187
2022	80	99	91	118	117	117	172	150	202	198	197	188	201	190	213	172

Antal individer per åldersgrupp Norra kommundelen, fastställt 2022 (SCB 2023)

Prognos	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
NORRA KOMMUNDELEN																
2022	80	99	91	118	117	117	172	150	202	198	197	188	201	190	213	172
2023	68	99	116	106	130	126	126	177	156	205	200	197	190	201	189	212
2024	69	86	114	126	117	138	133	133	180	160	208	200	198	190	200	188
2025	71	89	103	126	136	127	146	140	139	184	164	209	201	198	189	199
2026	75	92	106	116	136	144	135	153	145	144	187	168	211	202	197	188
2027	81	98	111	121	128	146	152	144	160	151	150	190	171	212	201	198
2028	92	110	122	131	138	142	158	162	153	169	158	157	195	175	214	203
2029	104	124	137	144	150	154	157	170	172	163	177	166	164	199	178	216
2030	113	134	149	157	161	165	167	168	179	180	171	184	172	168	202	181
2031	120	143	158	169	174	176	178	178	178	188	188	178	190	177	172	204
2032	128	152	169	179	187	189	190	189	189	186	196	194	184	194	180	175

Befolkningsprognos Norra kommundelen efter ålder 0–15 år (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Utifrån befolkningsprognosen kommer antalet barn i F-3-ålder minska ytterligare något kommande år för att till 2027 ligga på ungefär samma nivå som i dagsläget. För F-klassen prognosticeras en svag ökning fram till 2027, vilken inte drivs av en ökning i fruktsamhetstal utan av uppskattad inflyttning.

Utveckling 2024-2033 F-3-elever Norra kommundelen			
År	Antal F-3-elever Delkommun	Utveckling	
2024	606	-	
2025	608	2	
2026	578	-30	
2027	607	29	
2028	642	35	
2029	662	20	
2030	695	33	
2031	721	27	
2032	755	33	
2033	795	41	
Förändring i perioden		189	

Prognosticerad utveckling antal barn i F-3 i Norra Kommundelen 2024–2033 (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Utveckling 2024-2033 Förskoleelever Norra kommundelen				
År	Antal F-elever Delkommun	Utveckling	Justerat för privata	
2024	133	-		118
2025	146	13		131
2026	135	-11		120
2027	152	17		137
2028	158	6		143
2029	157	-1		142
2030	167	11		152
2031	178	10		163
2032	190	12		175
2033	201	11		186
Förändring i perioden		68		

Prognosticerad utveckling antal barn i förskoleklass i Norra kommundelen 2024–2033 (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Sett till var kommunen befinner sig plan- och byggmässigt kommer troligtvis inflyttningstakten att skruvas ner i kommande prognos. Detta antyds också av att de prognosticerade värdena för barnkullar som går förskoleklass i perioden 2024–2026 överstiger de statistiskt säkerställda nivåerna. Faktiskt inflyttning har därmed understigit befolkningsprognosen. Utfallet bedöms därför bli lägre än den prognosticerade nivån.

Antal barn per födelseår och kommun/skolområde (inklusive elever som går hos privat aktör)									
Norra kommundelen	Antal 2018	Fördelning 2018	Antal 2019	Fördelning 2019	Antal 2020	Fördelning 2020	Antal 2021	Fördelning 2021	
Löddesnässkolan	24	0,19	32	0,25	27	0,25	25	0,23	
Alfredshällskolan	27	0,21	30	0,24	26	0,24	24	0,22	
Bjärehovskolan	45	0,35	47	0,37	39	0,35	39	0,35	
Rutsborgskolan	32	0,25	17	0,13	18	0,16	23	0,21	
	128	1	126	1	110	1	111	1	
Prognosnivå (2024)	133		138		117		126		

Antal barn per födelseår och delområde Norra kommundelen samt jämförelse med prognosnivå (2024) för respektive årskull. (Lomma kommun 2023).

I perioden 2024–2026 bedöms det inte vara rimligt att organisera lågstadiet i mer än fem kommunala förskoleklasser i norra kommundelen. Inför läsåret 2027/2028 behöver en förnyad bedömning göras. Den historiska fördelningen av det totala antalet barn i norra kommundelen innebär att delområdena (tidigare benämnda skolområden, vilket har ersatts av relativ närhet) Alfredshäll, Löddesnäs och Rutsborg över tid består respektive av cirka 20–25 procent av det totala antalet förskolebarn (6-åringar) i norra kommundelen och Bjärehov av cirka 35–40 procent (variationer förekommer från år till år, exempelvis för Rutsborg åren 2019–2020). Fördelningen kommer att påverkas i framtiden med anledning av kommunens utveckling- och utbyggnadsområden.

Inom område Rutsborg och Löddesnäs finns idag tre förskoleklasser (en på Löddesnäs, en på Rutsborg och en i privat regi). Barn födda 2018, vilka börjar förskoleklass under 2024, i delområdet består av 56 individer. I område Bjärehov och Alfredshäll finns idag tre förskoleklasser (två på Bjärehov, en på Alfredshäll). Barn födda 2018, vilka börjar förskoleklass under 2024, i delområdet består av 72 individer.

I nedanstående modellering används prognosvärden tillsammans med historisk fördelning för att kunna göra antaganden om framtida inflyttning till respektive delområde och år. Som synes skulle dagens organisation resultera i att område Rutsborg och Löddesnäs får betydligt glesare förskoleklasser (cirka 18 elever/klass) än område Bjärehov och Alfredshäll (cirka 27 elever/klass) i perioden 2024-2026.

Fördelning enligt nuvarande organisation				Fördelning enligt nuvarande organisation			
Årskull	Rutsborg-Löddesnäs (enligt prognos)	3 klasser		Årskull	Bjärehov-Alfredshäll (enligt prognos)	3 klasser	
2018	53	18		2018	80	27	
2019	58	19		2019	88	29	
2020	54	18		2020	81	27	
2021	61	20		2021	91	30	

Storlek på förskoleklasser i Norra kommundelen utifrån prognosvärden och historisk fördelning). Barn födda 2018 börjar förskoleklass 2024/2025, barn födda 2019 börjar förskoleklass 2025/2026 o.s.v. (Lomma kommun 2023)

Detta kan jämnas ut genom en omfördelning av en förskoleklass (tillsammans med omfördelning av elever) mellan skolorna. Det är också ur verksamhetsperspektiv önskvärt att bedriva tvåparallell framför enparallel. En sådan åtgärd skulle göra att de kommunala förskoleklasserna i norra kommundelen får 23–24 elever/klass i genomsnitt i perioden 2024–2026. Det är förenligt med UKF:s riktmärke gällande klasstorlekar, det vill säga ett genomsnitt på 23–25 elever per klass.

Det finns idag en kommunal förskoleklass vardera på Rutsborg och Löddesnäs. Rent fördelningsmässigt finns det fler barn i Löddesnäsområdet än i Rutsborgsområdet i perioden 2024–2026. På längre sikt prognosticeras detta förhållande dock att ändras i takt med utbyggnaden av Bjärreds vångar och Borgeby ängar. Sett till aktuell nyttjandegrad (riktvärde cirka 12 kvm/elev) finns även ett större platsöverskott på Rutsborg (15,1 kvm/elev), vilket gör att den ser mer lämplig ut att expandera till en framtida tvåparallell relativt Löddesnäs (10,9 kvm/elev).

Nyttjandegrad	Riktvärde 12 kvm/elev	Läsåret 22/23	
Norra kommundelen	Yta/elev		
Löddesnässkolan	10,9	Avvikelse	
Alfredshällskolan	12,2		
Bjärehovskolan	16,9	Platsöverskott	
Rutsborgskolan	15,1	Platsöverskott	

Yta per elev Norra kommundelen för läsåret 2022/2023 (Lomma kommun 2023)

Vidare påverkar den relativa närhetsprincipen vilken skola barnen kommer att kunna få plats vid. Flyttas förskoleklassen från Rutsborg i stället för från Löddesnäs kommer eleverna i Rutsborg att tränga undan de elever som bor i Löddesnäsområdet vad gäller platser på Löddesnässkolan, vilket gör att både eleverna i Löddesnäs- och Rutsborgsområdet påverkas av beslutet. Flyttas förskoleklassen från Löddesnäs kommer vissa elever i området att få plats på Rutsborgskolan, medan andra kommer att omfördelas till Bjärehov, varvid det sker en utjämning i antal elever/klass totalt i norra kommundelen till ett genomsnitt på 23–25 elever per klass till och med läsåret 2026/2027. Ett sådant förfarande påverkar sammantaget ett relativt sett mindre antal elever samtidigt som det möjliggör en jämnare fördelning mellan kommundelens fem förskoleklasser.

3. Södra kommundelen

I södra kommundelen har antalet barn i F-3-ålder minskat med drygt 125 barn från 2018 (938) till 2024 (813). För F-klassen är minskningen drygt 60 barn från 2018 (231) till 2024 (172). Den stora minskningen har alltså även här skett i föregående period.

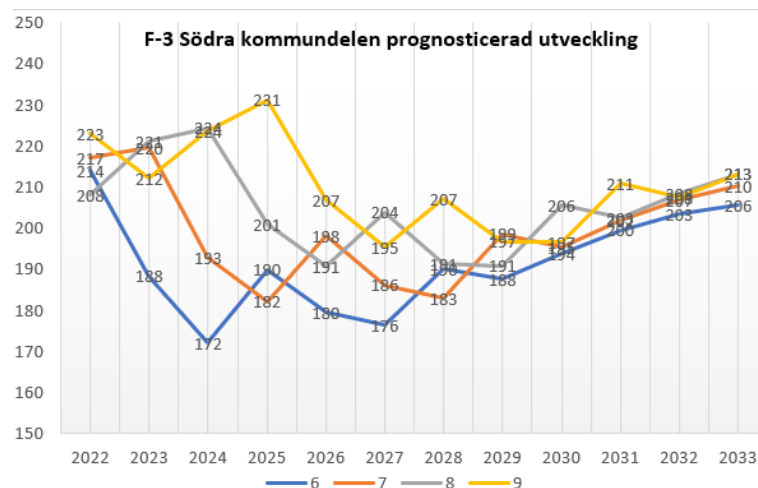
Fastställt 2022																
Södra kommundelen																
År	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2014	150	162	187	190	198	214	214	179	232	180	205	165	153	128	143	133
2015	155	166	172	197	194	211	219	219	179	237	184	208	166	153	129	144
2016	148	181	191	202	206	215	219	227	227	187	241	186	209	167	157	132
2017	125	167	188	200	212	211	221	224	235	229	195	239	192	213	170	162
2018	133	146	183	207	211	224	231	222	239	246	231	205	246	198	220	173
2019	148	144	155	196	209	212	227	236	225	240	242	230	201	243	195	220
2020	116	149	152	169	206	210	213	221	237	226	239	253	227	202	244	195
2021	102	129	149	152	177	212	213	209	220	233	231	242	246	230	203	239
2022	116	116	137	163	156	182	214	217	208	223	231	232	245	248	230	203

Antal individer per åldersgrupp Södra kommundelen, fastställt 2022 (SCB 2023)

Prognos																
Södra kommundelen	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
2022	116	116	137	163	156	182	214	217	208	223	231	232	245	248	230	203
2023	106	132	124	145	171	164	188	220	221	212	228	235	235	247	249	231
2024	107	122	139	134	154	178	172	193	224	224	215	231	238	237	247	249
2025	120	134	139	156	152	168	190	182	201	231	229	220	237	243	240	250
2026	129	144	148	154	171	166	180	198	191	207	237	234	226	241	245	242
2027	130	147	153	160	167	182	176	186	204	195	211	240	237	228	242	246
2028	129	146	154	163	171	176	190	183	191	207	199	213	242	239	229	242
2029	134	152	159	168	177	184	188	199	191	197	212	204	218	245	240	231
2030	138	155	163	171	182	189	194	195	206	197	201	216	208	221	247	241
2031	140	159	166	175	185	194	200	202	203	211	202	206	220	212	222	248
2032	140	160	168	178	188	196	203	207	208	208	216	206	210	223	213	224
2033	138	159	169	180	190	199	206	210	213	213	212	219	211	213	225	215

Befolkningsprognos Södra kommundelen efter ålder 0–15 år (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Utifrån befolkningsprognosen kommer antalet barn i F-3-ålder avta ytterligare kommande år och 2030 prognosticeras det finnas drygt 20 färre barn i åldrarna 6–9. För F-klassen prognosticeras en varierande elevantveckling och 2030 prognosticeras det att finnas drygt 20 fler barn i 6-årsgruppen. En svag ökning i fruktsamhetstal prognosticeras i perioden, medan inflyttningstaken prognosticeras ligga på motsvarande nivå som i dagsläget.

Åldersgruppernas (6–9) prognosticerade utveckling i Södra kommundelen 2023–2032 (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Utveckling 2024-2033 F-3-elever Södra kommundelen			
År	Antal F-3-elever	Delkommun	Utveckling
2024	813		-
2025	805		-9
2026	775		-29
2027	762		-13
2028	772		10
2029	774		2
2030	791		17
2031	815		24
2032	826		11
2033	843		17
Förändring i perioden			30

Prognosticerad utveckling antal barn i F-3 i Södra Kommundelen 2024–2033 (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Utveckling 2024-2033 Förskoleelever Södra kommundelen				
År	Antal F-elever	Delkommun	Utveckling	Justerat för privata
2024	172		-	167
2025	190		18	185
2026	180		-10	175
2027	176		-3	171
2028	190		14	185
2029	188		-3	183
2030	194		6	189
2031	200		6	195
2032	203		4	198
2033	206		2	201
Förändring i perioden			34	

Prognosticerad utveckling antal barn i förskoleklass i Södra kommundelen 2024–2033 (Lomma kommuns befolkningsprognos 2023–2032)

Sett till var kommunen befinner sig plan- och byggmässigt kommer troligtvis inflyttningstakten att skruvas ner i kommande prognos. Detta antyds också av att de prognosticerade värdena för barnkullar som går förskoleklass i perioden 2024–2026 överstiger de statistiskt säkerställda nivåerna. Faktiskt inflyttning har därmed understigit befolkningsprognosen. Utfallet bedöms därför bli lägre än det prognosticerade nivån.

Antal barn per födelseår och kommun/skolområde (inklusive elever som går hos privat aktör)									
Södra kommundelen	Antal 2018	Fördelning 2018	Fördelning 2019	Antal 2020	Fördelning 2020	Antal 2021	Fördelning 2021	Prognosnivå (2024)	
Strandskolan	37	0,24	33	0,20	28	0,19	24	0,20	
Pilängskolan	33	0,21	39	0,23	29	0,20	24	0,20	
Fladängskolan	37	0,24	42	0,25	43	0,30	34	0,28	
Karstorpskolan	49	0,31	54	0,32	44	0,31	40	0,33	
	156	1	168	1	144	1	122		
Prognosnivå (2024)	172		178		154		134		

Antal barn per födelseår och delområde Södra kommundelen samt jämförelse med prognosnivå (2024) för respektive årskull.
(Lomma kommun 2023).

Utifrån UKF:s riktmärke gällande klasstorlekar (genomsnitt 23–25 elever/klass) är en organisering med sju förskoleklasser i södra kommundelen rimligt kommande år. Det är också sannolikt, enligt ovanstående resonemang, att det faktiska utfallet kommer att vara lägre kontra prognosen vad gäller antal barn i respektive årskull (åtminstone sett till den statistik som finns tillgänglig för de barn som är födda 2018–2021). Givet detta, är det inte orimligt att anta att en organisering i sju klasser skulle kunna vara lämplig fram till 2030. Enligt nedanstående modellering (alternativgenerering med 7–9 klasser) skulle en organisering med åtta eller nio klasser sannolikt leda till ojämna fördelningar mellan delområden i perioden fram till 2030 där vissa delområden kommer att ligga under 20 elever/klass.

Utveckling 2024-2033 Förskoleelever Södra kommundelen											
År	Antal F-elever	Delkommun	Utveckling	Justerat för privata	ORG.ALT 1		ORG.ALT 2		ORG.ALT 3		
					F-klasser	Elev/klass	F-klasser	Elev/klass	F-klasser	Elev/klass	
2024	172		-	167	7	23,9	8	20,9	9	18,6	
2025	190		18	185	7	26,4	8	23,1	9	20,5	
2026	180		-10	175	7	25,0	8	21,8	9	19,4	
2027	176		-3	171	7	24,5	8	21,4	9	19,1	
2028	190		14	185	7	26,5	8	23,1	9	20,6	
2029	188		-3	183	7	26,1	8	22,8	9	20,3	
2030	194		6	189	7	27,0	8	23,6	9	21,0	

Storlek på förskoleklasser i Södra kommundelen vid varierande antal förskoleklasser (7–9) utifrån prognosvärden (Lomma kommun 2023)

Befolkningsprognosen är svår att använda för att föra resonemang kring vilken grundskola F-verksamheten bör pausas vid vad gäller södra kommundelen. Såsom UKF tidigare har resonerat är fördelningen här mer komplex, sett till skolval och att andra inriktningar riskerar att leda till skolstängning. Ur ett lokalförslörningsperspektiv är L/M-byggnaden på Piläng lämplig att tillgängliggöra för annan kommunal verksamhet eftersom man här kan vakansställa en hel byggnad och inte exempelvis enstaka klassrum i sammanhängande skolbyggnader. Därmed finns bättre förutsättningar för att nyttja lokalerna för annan verksamhet, vilket skapar möjligheter att bibehålla en hög nyttjandegrad i kommunens fastighetsbestånd.

Nyttjandegrad	Riktvärde 12 kvm/elev	Läsåret 22/23
Södra kommundelen		Yta/elev
Strandskolan		12,8
Pilängskolan		12,2 Justerad för kulturskola
Fladängskolan		10,5 Awikelse
Karstorpskolan		12,2

Yta per elev Södra kommundelen för läsåret 2022/2023 (Lomma kommun 2023)

Roberto Citterio
Förvaltningschef
Förvaltningen för utbildning, kost,
kultur och fritid

Johan Hallfast
Lokalförslörningsstrateg
Samhällsbyggnadsförvaltningen